

**CULTUURHUIS
WHERELANT**

Jaarverslag 2023

**Kunst
maken voor
iedereen**

Van de Raad van Toezicht 2023

1983 was het jaar van de officiële oprichting van Stichting Kreativiteitscentrum de Weerwal; de voorloper van Stichting Cultuurhuis Wherelant. In de afgelopen 40 jaar is de stichting uitgegroeid tot een organisatie die middels een divers aanbod van kunst- en cultuureducatie een breed spectrum van gebruikers laat kennismaken, zich ontwikkelen en meedoen in de maatschappij. Het jaar 2023 was een jaar van tal van activiteiten waarin cursisten en anderen in de Purmerendse omgeving deze prachtige ontwikkeling lieten zien. Vanaf maart 2024 wordt met de komst van een nieuwe directeur-bestuurder met nieuw elan ingezet op een verdere ontwikkeling van al deze mooie activiteiten.

In 2023 waren er naast de vijf reguliere vergaderingen met de directeur-bestuurder en bijeenkomsten in de audit- en remuneratie-commissie voor de Raad van Toezicht nog een groot aantal extra vergaderingen in verband met de procedure voor een nieuwe directeur-bestuurder. Bijgestelde statuten en een nieuw meerjaren strategisch plan zijn de grotere klussen voor Raad en bestuurder geweest.

Na de selectie van het bureau dat de sollicitatieprocedure begeleidde, heeft de Raad op basis van de voorselectie met vijf kandidaten gesproken, waarvan twee keer met twee van hen. De Raad was blij een unanieme beslissing te kunnen vastleggen en met Eveline Tijmstra de start in maart 2024 af te kunnen spreken.

De geplande jaarlijkse evaluatie van de Raad, dit keer met externe begeleiding, werd wegens ziekte uitgesteld tot februari 2024.

Al met al hebben de Raad en het Wherelant-team een bewogen en intensief jaar achter de rug. De Raad van Toezicht ziet Cultuurhuis Wherelant met een goed gevoel en vertrouwen 2024 in gaan en dankt allen die het afgelopen jaar mede tot een succes hebben gemaakt.

Voorzitter Raad van Toezicht

Even voorstellen...

Mijn naam is Eveline Tijmstra.

Op 1 maart 2024 ben als directeur-bestuurder bij Cultuurhuis Wherelant aan de slag gegaan. Met plezier kijk ik terug naar resultaten en verhalen uit 2023.

De veelzijdigheid van kunst en cultuur heeft één ding gemeen, het zorgt voor verbinding in de samenleving. Een maatschappelijke opgave waaraan ik de komende jaren samen met het team van Cultuurhuis Wherelant graag een bijdrage wil leveren.

“Het is tof om plezier en geluk te brengen”

ik rondloop in het gebouw word ik steeds verrast door de mooie momenten. Het is tof om plezier en geluk te bieden als het niet vanzelfsprekend is. Hier doe ik het voor!

‘Kunst is een rode draad in mijn leven,’ vertelt José. ‘Ik kom uit een muzikaal gezin en speelde als kind viool. Het conservatorium was een logische stap. Maar ik voelde ook dat muziek voor mij meer was dan spelen, dan ambacht. Muziek - oftewel kunst - kan ook een middel zijn om sociaal en emotioneel welzijn te bevorderen. Ik koos voor een studie creatieve therapie.’ Door maatschappelijke betrokkenheid en verdere studie ontwikkelde José zich tot bestuurder, veelal in de creatieve sector. ‘Ik ben een ontzettende netwerker, ik ruik kansen, ben politiek sensitief en heb overtuigingskracht. Ik kan mensen verbinden. Eerst op de inhoud! Als die connectie er is, komen pas de vervolgstappen.’ De verbinding met elkaar is belangrijk voor José, zowel met samenwerkingspartners als directe collega’s. ‘Ik werk vanuit warmte en liefde, mijn deur is ook altijd open. De afgelopen 16 jaar is mijn gevoel alleen maar warmer geworden, we delen vreugde en verdriet. Zo leefde ik het afgelopen jaar erg mee met Wendy de Jong, die op 6 februari 2024 overleed. Zij was onze manager bedrijfsvoering en we werkten 16 jaar intensief met elkaar samen. Helaas werd zij ongeneeslijk ziek. Wendy maakte ook tijdens haar ziekte echt deel uit van Wherelant. Het hele team bestaat nu in totaal uit ongeveer 125 mensen. Ik ben maar een klein onderdeelje in dit geheel. Het is bijzonder hoe alle neuzen dezelfde kant op wijzen in een groeiende organisatie.’

Eind 2023 werd opvolger Eveline Tijmstra gevonden. Hierdoor kan José Cultuurhuis Wherelant met een gerust hart loslaten en een blik werpen op haar eigen toekomst. ‘Mijn afscheid vier ik tijdens het jubileumfeest op 25 februari 2024. Daarna ga ik meer tijd hebben voor familie, voor reizen, sporten en ik blijf natuurlijk zingen. Ook wil ik accordeon leren spelen. En ik zal bestuurlijk blijven functioneren. Ik ben vooral nieuwsgierig hoe de tijd zich verder gaat vullen, welke kansen zich gaan aandienen. Dat is best opwindend.’

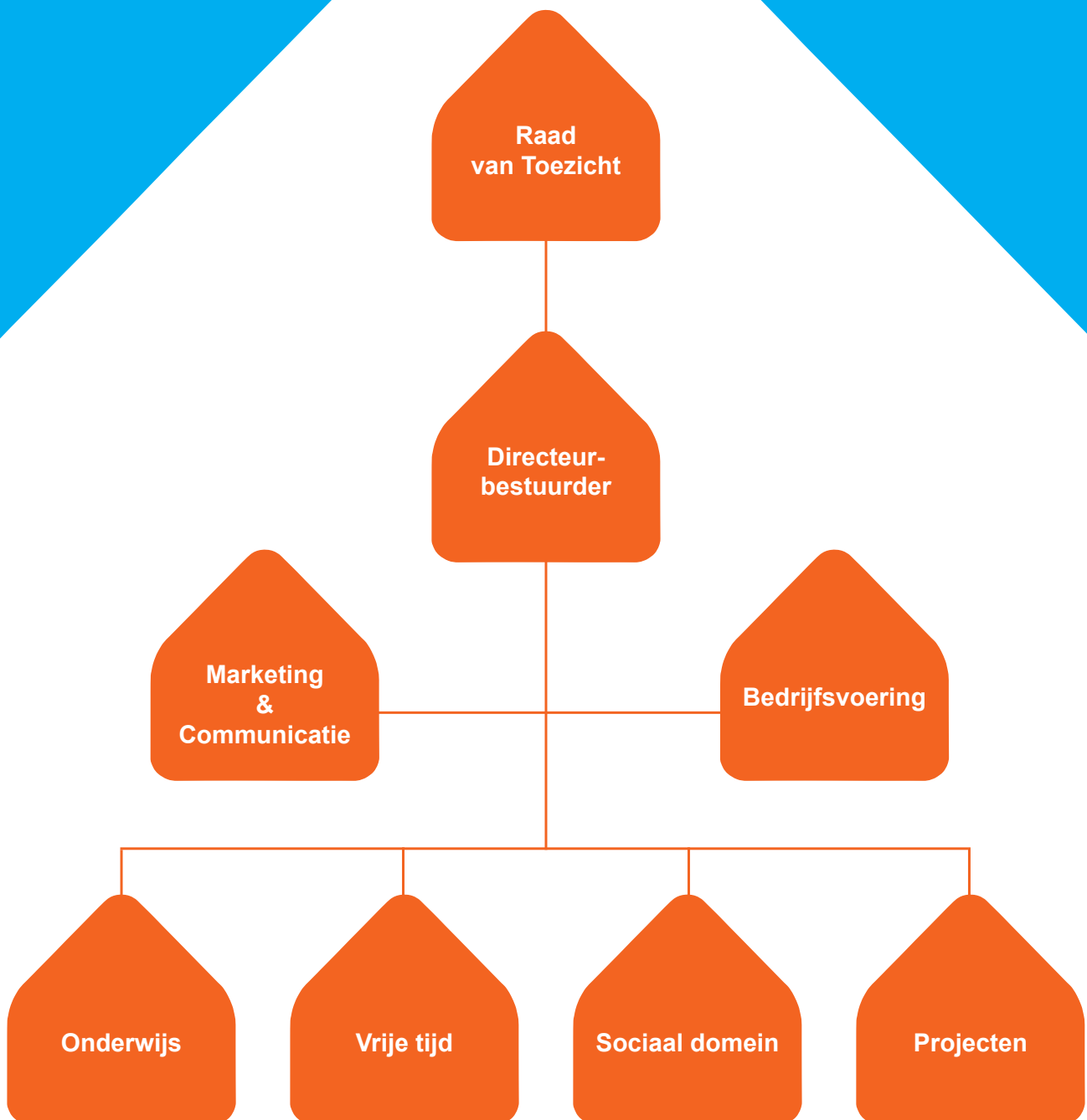
Een oud-directeur kijkt terug en vooruit

In haar huiselijke kantoor staat een aftelklokje dat aangeeft wanneer directeur José van den Hurk met pensioen gaat. ‘Een cadeautje van mijn collega’s,’ vertelt ze. Collega’s met wie ze een warme band heeft. Na 16 jaar gaat José eind februari 2024 Cultuurhuis Wherelant verlaten. José kijkt graag naar de toekomst, maar terugblikken doet ze ook. ‘Wat een moois heb ik gehad! Vanuit dat gevoel kijk ik graag terug.’ Met trots noemt zij een hoogtepunt uit 2023: ‘We werden met glans gecertificeerd door Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal (CBCT) met het kwaliteitskeurmerk. De auditcommissie was erg onder de indruk van de prachtige projecten die we voor kwetsbare mensen bieden.’

Voor Cultuurhuis Wherelant was 2023 een feestelijk jaar, vanwege het 40-jarige jubileum. Er is zeker met trots teruggekeken op een lange geschiedenis. ‘Toen ik hier 16 jaar geleden binnenstapte, voelde ik me direct thuis. De combinatie van kunst creëren en kunst als middel om geluk en plezier te bieden, sprak me aan. Naast cursussen en workshops was er toen een project met verstandelijk beperkten. Inmiddels zijn er veel meer projecten voor specifieke doelgroepen. In 2023 zijn we ook projecten gaan doen met vluchtelingen. Als

De organisatie

Cultuurhuis Wherelant bestaat uit vier op inhoud gerichte afdelingen. Elke afdeling stuurt een team van docenten aan. De afdelingen Bedrijfsvoering en Marketing & Communicatie zijn stafafdelingen ten dienste van de gehele organisatie.

Uitgelicht in 2023

De kracht van Cultuurhuis Wherelant zit hem niet alleen in de vele cursussen en workshops die in de vrije tijd gevolgd kunnen worden, maar juist in de verbinding, die de veelheid van creatieve activiteiten die Cultuurhuis Wherelant biedt, kan betekenen voor de maatschappij. Een greep uit al die activiteiten laat zien waarom.

Januari

De kerstvakantie-editie van onze PurVak was de eerste van een reeks van vijf in 2023. Elke schoolvakantie stond er een gratis driedaags workshopprogramma voor kinderen klaar. Dankzij het thema 'Doe maar Duurzaam' waren alle kinderkunstwerken in januari van hergebruikte en natuurlijke materialen.

Na alle eerdere corona-perikelen was er voor het eerst weer een open dag in januari. Bezoekers konden naast de diverse cursussen en workshops ook kennis maken met de andere afdelingen van Cultuurhuis Wherelant.

Februari

Flexibel de Theaterschool stond weer flink in the picture. Studenten en docenten waren onder andere te gast bij de talkshow *Khalid & Sophie*. Televisieprogramma *Man Bijt Hond* kwam juist bij Cultuurhuis Wherelant langs voor een uitgebreide reportage van de gastles van Peter de Baan (*De Vloer Op*).

In het kader van het vak CKV waren er deze maand masterclasses voor de leerlingen van Vonk Purmerend, zowel op school als in de ateliers van Cultuurhuis Wherelant. Daar gingen ze met veel enthousiasme onder andere aan de slag met storytelling in collages, bouwen met hout, theater, stop-motion animatie, glamourfotografie en sieraden maken.

Maart

Onze docenten werken voortdurend aan hun vaardigheden om nog beter voor de klas te kunnen staan. In het kader daarvan startte in maart de training Teach Like a Champion. Vanuit Cultuurhuis Wherelant deden tien docenten die regelmatig in het onderwijs werken mee. Het doel van de training was om kunstvakdocenten naast hun creatieve kwaliteiten ook een stevige pedagogische en didactische basis te geven. Tegelijkertijd werd er ook gewerkt aan de mogelijkheden voor goede aansluiting bij de visie van de school waar een docent les geeft.

April

Cultuurhuis Wherelant heeft het kwaliteitscertificaat ontvangen van de Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal (CBCT). Hiermee voldoet de organisatie aan belangrijke kwaliteitsnormen die gelden voor cultuurorganisaties. Een belangrijk onderdeel van de toetsing was het maatschappelijke effect en de toekomstbestendigheid van een organisatie. Cultuurhuis Wherelant scoorde op veel punten zeer positief. Met dit certificaat kreeg Cultuurhuis Wherelant zwart op wit de bevestiging dat aan alle kwaliteitsnormen wordt voldaan. Het certificaat is vier jaar geldig.

Mei

Een maand bomvol hoogtepunten! Met onder andere een PurVak in het teken van Kunst en Technologie, waarin we samenwerkten met het OntdekLAB van Bibliotheek Waterland en Junior IOT. Reakt en Cultuurhuis Wherelant werken in KunstWerkt! al jaren samen in kunsteducatie en coaching voor mensen vanuit de GGZ. Mensen met een psychische kwetsbaarheid volgen kunstlessen bij professionele kunstenaars bij Cultuurhuis Wherelant. Een aantal van de gemaakte kunstwerken ging vanaf half mei in een speciale vitrine op reis, te beginnen in het stadhuis van Purmerend.

Faam! Hier was al maanden naar uitgekeken. En groots waren inderdaad de voorstellingen van het theaterstuk dat Flexibel de Theaterschool, in samenwerking met acteurs van mugmetdegoudentand, in een uitverkocht Theater Bellevue en Theater De Purmaryn speelde. En last but not least ontvingen alle deelnemers van Fotografie Speciaal (voor mensen met een verstandelijke beperking) vol trots hun certificaat. Hun werk was daarna te zien in de onze foyer.

Juni

In de maand juni exposeerden de Oekraïense leerlingen van het voortgezet onderwijs 'Over Grenzen' een selectie van hun gemaakte werken in het stadhuis van Purmerend. Deze expositie was de

afsluiting van ruim een jaar wekelijkse kunstlessen bij Cultuurhuis Wherelant.

Gedurende het jaar hebben de studenten van Flexibel de Theaterschool een kleine voorstelling ontwikkeld, waarmee ze als een echt theatergezelschap te boeken zijn. Zo waren zij onder andere te zien tijdens het Reuring Festival.

Door de groei van het aantal activiteiten op scholen en andere externe locaties is ook de vraag naar vervoer gegroeid. Vanaf juni wordt op basis van een pilot met een auto uit het wagenpark van Spurd onderzocht of we met een eigen bedrijfsauto op termijn kosten kunnen besparen.

Juli

Onder leiding van docenten van Cultuurhuis Wherelant konden zowel volwassenen als kinderen gedurende de negen maanden dat de crisishulpverlening voor vluchtelingen aan de Baansteeg was gevestigd elke dag creatief aan de slag. De CNO in Purmerend stopte op 1 juli, maar 'de kleurrijke wereld' van de tijdelijke bewoners was tot eind oktober te bezichtigen in de entreehal van het Stadhuis.

Cultuurhuis Wherelant werkt elk jaar nauw samen met de Martin Luther Kingschool aan de eindejaarsvoorstelling van deze school voor verstandelijk beperkte kinderen. Met o.a. theaterlessen op school én in onze theaterzaal. Het creatieve theaterteam en een productie leider van Cultuurhuis Wherelant zorgden ervoor dat de kinderen en hun ouders volop konden genieten van hun eigen editie van de voorstelling *Lang & Gelukkig*.

Doorzettingsvermogen en ontroering. Dat zijn de woorden die passen bij *The great beauty of your self*. Een choreografie van Marjolein Harms met dansers van Dans Actief in een film van Jeannine Kooistra. We waren trots op onze inzending in het kader van iamdance PD, een project van het World Parkinson Congress in Barcelona.

De eerste week van de zomervakantie is traditiegetrouw de week van Pret in Purmerend. Vijf dagen vol creativiteit, sport en avontuur voor tachtig kinderen die door omstandigheden niet op vakantie kunnen. Mede dankzij de tomeloze inzet van ruim dertig vrijwilligers en vele gulle giften was het één groot feest 'Op de camping'.

Augustus

Terwijl de meeste docenten nog op vakantie waren, gingen de jonge PurVakkers onder leiding van een aantal actieve collega-docenten in de laatste week van de zomervakantie lekker nog even drie dagen creatief 'Op reis'.

September

De open dag op 10 september was niet alleen de aftrap van een nieuw cursusseizoen, maar ook het startschot voor aantal jubileummaanden waarin we op alle mogelijke manieren ruim veertig jaar creativiteit bij Cultuurhuis Wherelant vierden. Cultuurhuis Wherelant

was jarig! En wie jarig is deelt uit! Een knaloranje kast was vanaf september dé blikvanger in de foyer. Onder het motto 'Geef je kunst cadeau' konden er met de materialen uit die kast kunstzinnige minicadeautjes gemaakt worden. Voor wie liever onder leiding van een docent aan de slag wilde, waren er maar liefst zes gratis workshops. De cadeautjes vonden op verschillende bijzondere momenten op diverse locaties in Purmerend hun weg naar mensen die wel minikunstwerkje verdiend hadden. Eind september vond de eerste Kennismarkt Zorg en Ondersteuning plaats. Wat pasten we goed tussen al die Purmerendse organisaties voor steun aan volwassenen en kinderen. Voor veel bezoekers was het een eyeopener dat Cultuurhuis Wherelant een plek is waar kunst en zorg elkaar in een fijne en veilige omgeving ontmoeten.

Oktober

De PurVak werd dit keer in samenwerking met Rotary Club Purmerend-Waterland omgetoverd tot een Letterfestival, om extra aandacht te besteden aan het verbeteren van de taalvaardigheid van kinderen. De kunstzinnige letters vlogen ons om de oren. Vanaf oktober werd de foyer van Cultuurhuis Wherelant steeds feestelijker. Een omgekeerd 'Wherelant-huisje' bleek ineens de ideale feestvlag. Tijdens diverse lessen en workshops werden zij beschilderd en beplakt, waardoor langzaam, maar gestaag een heel bijzondere, persoonlijke vlaggenlijn ontstond. Datzelfde Wherelant-huisje kreeg in oktober speciaal voor het jongeren-atelier een upgrade naar een echte jongeren-vibe. We namen afscheid van 'het

Rietveld Atelier' en verwelkomden Wherelant NEXT. Wat onveranderd bleef waren de wekelijkse gratis kunstactiviteiten!

De samenwerking met het Technasium van het Da Vinci College leverde ondertussen een aantal fantastische ontwerpen voor een 'groene fietsenstalling' op. Chapeau voor de creativiteit van de eerstejaarsleerlingen. Nu nog een geldschieter vinden voor de uitvoering.

**Novem-
ber**

Bezoekers van het stadhuis konden in november stemmen op een voorstel voor een kunstwerk in het kader van 175

jaar grondwet. Dat onze docenten niet alleen kanjers voor de klas zijn, bleek uit het feit dat alle drie de genomineerden les geven bij Cultuurhuis Wherelant. Petra Rekman ontving uiteindelijk de meeste stemmen en mag haar voorstel gaan uitwerken tot een kunstwerk voor boven de balies van de afdeling Burgerzaken. De studenten van Flexibel de Theaterschool konden na de start van hun tweede schooljaar direct hun geleerde skills in de praktijk brengen. Zowel voor als achter de schermen waren zij actief bij *Knoop & De Leeuw*, het praatprogramma gemaakt met en door mensen met een verstandelijke beperking.

Een cultuurcoördinator (ook wel ICC'er genoemd) is een leerkracht die op een school de verbindende schakel is tussen school en de culturele omgeving. Medewerkers van onze afdeling Onderwijs mogen vanaf nu zelf ICC'ers gaan opleiden. Daarmee kunnen zij een extra bijdrage leveren aan het creëren van draagvlak voor goed en duurzaam cultuuronderwijs in Purmerend.

**Decem-
ber**

De jubileumtrein reed in december op volle toeren! Achter de schermen werd al stevig ingezet op de grote jubileumvoorstelling in februari 2024. Een enthousiaste groep vrijwilligers boog zich ondertussen als expositiecommissie over de selectie van de kunstwerken van cursisten voor de jubileumexpositie Beeldenstorm. Ruim 750 minicadeautjes werden er gemaakt. Die zijn o.a. uitgedeeld aan vrijwilligers van de Zorgcirkel, Voedselbank- deelnemers en bij Brein Fit in Buurtpunt De Gors. Steeds weer een grote verrassing en veel blij gezichten.

Ondertussen werd door Flexibel op Zondag keihard gerepeteerd voor een heuse kerstdinershow. Op 17 december zorgden 26 mensen met verstandelijke beperking en een team van docenten en vrijwilligers samen voor een onvergetelijke theatrale ervaring in de theaterzaal van Hotel De Rijper Eilanden.

Tot slot vond in december ook een bijeenkomst plaats waarin gemeente, schoolbesturen en culturele organisaties samen nadachten over de borging van goed cultuuronderwijs in Purmerend. Men was het erover eens: verbeeldingskracht en creativiteit zijn onmisbare kwaliteiten die onze volgende generaties hard nodig hebben. Het is de kunst- en cultuursector die daar de sleutelrol heeft!

De kernwaarden

Voor Cultuurhuis Wherelant heeft kunst maken naast een intrinsieke waarde ook een belangrijke maatschappelijke waarde. In alles wat wij doen zijn ons kernwaarden terug te vinden.

“Schilderen werkt beter dan mediteren”

Mentale vitaliteit

Gonnie Roekevisch

‘Schilderen werkt beter dan mediteren,’ zegt cursiste Gonnie Roekevisch. Na een val met de fiets twee jaar geleden kreeg Gonnie een flinke hersenschudding. Zelfs autorijden lukte niet meer.

‘Gelukkig kreeg ik vanuit mijn werk begeleiding aangeboden en kwam ik in een revalidatietraject. Werken lukte niet en ik moest toch weer dingen gaan doen. Om te ontspannen, maar ook om langzaam aan met meer prikkels om te leren gaan. Ik deed van alles, zoals yoga en meditatie. Een vriendin vroeg me mee naar de cursus Basis Beeldend bij Cultuurhuis Wherelant en in 2023 namen we deel aan een schildercursus. In het begin kon ik nog slecht prikkels verdragen en gebruikte ik nog geluidsdempers. En als het licht te veel voor me was, moch-

ten er lichten uit of een gordijn dicht. Door de cursus ontdekte ik dat steeds meer lukte.’ Tijdens de revalidatieperiode heeft Gonnie geleerd beter voor zichzelf te zorgen. ‘Het schilderen en ook andere creatieve uitstapjes hebben me hier echt bij geholpen. Mijn hoofd komt tot rust, hoe druk ik ook ben. Er werden andere verbindingen in mijn hersenen aangelegd, zo voelde dat. Ik ben vertrouwd geraakt met wie ik nu ben en kan kijken naar wat ik nu kan.’ Het leven van Gonnie ziet er anders uit dan voor het fietsongeluk. ‘De onvoorspelbaarheid van groep 1 en 2 is me te veel, maar ik heb een nieuwe taak op school.

Ik was ooit jeugdhulpverlener en begeleid nu kinderen die wat meer aandacht nodig hebben. Ik doe ’s ochtends bijvoorbeeld een ‘check in’ met ze, zodat ze dag rustig kunnen beginnen. Echt mooi werk. Ik spreek nu wel eens over mijn ‘fietsgelukje’ omdat het zoveel verandering heeft gebracht.’ In 2023 is Gonnie weer beter gemeld, maar schilderen blijft ze doen. ‘Voor het ongeluk hield ik al van kunst maken, maar kwam het er vaak niet van. Thuis doe ik het nog steeds niet, hoor. Daarom is het heerlijk om iedere week naar de schilderles van Pieter te gaan. Even uit het dagelijkse leven stappen!’

Anouk Diepenbroek

Kwaliteit

‘Culturele basisvaardigheden zouden een vast onderdeel moeten zijn in het basis- en voortgezet onderwijs, net als rekenen en taal,’ vertelt Anouk Diepenbroek.

Anouk is afdelingshoofd Onderwijs bij Cultuurhuis Wherelant. Samen met Luuk Schwing, medewerker Onderwijs, coördineert en organiseert zij samenwerking tussen scholen, kunstvakdocenten, gemeente en andere culturele instellingen. ‘Via de provincie krijgen we subsidie vanuit het landelijke programma Cultuur-educatie met Kwaliteit om cultuur-educatie in het basis- en voortgezet onderwijs te bieden en te verankeren. Er zijn verschillende projecten vanuit Cultuurhuis Wherelant, zoals de naschoolse Wherelant-ateliers op een aantal basisscholen. Ook werken we op een aantal scholen aan de doorgaande leerlijn in het primaire onderwijs en er zijn projectmatige samenwerkingen op het gebied van thematisch en vakoverstijgend onderwijs. Denk aan ruimtelijk werk bij een thema als Stadsmakers, of een poëzieproject bij Plezier in Taal. Ik verzorg de match tussen school en kunstvakdocent, en ben bij de voorbesprekingen en evaluaties.’ In het onderwijs is aandacht voor kunst- en cultuureducatie niet vanzelfsprekend, het is niet op alle scholen een vast onderdeel van het curriculum. ‘Jammer,’ zegt Anouk, ‘Kunstlessen kunnen zoveel opleveren. In kunst is geen goed of fout. Het gaat om onderzoeken, ontdekken, verwonderen. Kinderen stellen

door kunstlessen andere vragen, zijn bezig met hun eigen leerproces en leren veel over zichzelf. Dit geeft zelfvertrouwen, wat leren ten goede komt.’

Door kunstvakdocenten in te zetten wordt er gewerkt aan de kwaliteit van de kunstlessen. ‘We organiseren trainingen op het gebied van pedagogiek en didactiek voor kunstvakdocenten, waardoor ze praktische hand-

vatten in klassenmanagement krijgen. Daarnaast geven Luuk en ik ook trainingen aan interne cultuurcoördinatoren (icc’ers) van basisscholen.’ Icc’ers zijn leerkrachten die het cultuurbeleidsplan schrijven en een cultureel netwerk opbouwen rondom de school. Ook op deze manier werkt Cultuurhuis Wherelant aan kwaliteit van cultuureducatie in het onderwijs.

“Kinderen stellen door kunstlessen andere vragen en leren veel over zichzelf”

Samen in beweging

Mirna Visser

Stilzitten past niet bij Mirna Visser. Zij is vrijwilliger bij Atelier voor Twee en maakt deel uit van het organiserende team van Kunstgenoten in Beweging. Kunstgenoten is een samenwerking tussen Cultuurhuis Wherelant en Spurd. Samen organiseren zij wekelijks activiteiten voor 60-plussers. Nadat Mirna stopte met werken attendeerde een vriendin haar op Kunstgenoten. 'Ik had wel zin in vrijwilligerswerk en ging meteen in de organisatie. We zijn met zijn achten en worden ondersteund

door Cindy van Spurd en Marleen van Wherelant. Steeds bedenken wat we nog meer kunnen doen is ontzettend leuk. Ik vind het prettig om met mensen samen te werken. Door de afwisseling is het nooit saai; het bedenken, het organiseren en dan ook nog meedoen aan de activiteiten. We doen van alles, zoals schilderen, lezingen over cultuur en maatschappij, boetsen, yoga en zang. Je verrast soms jezelf. Ik had nooit gedacht dat ik danspassen zou leren.' Toen Mirna net bij Kunstgenoten

kwam, waren er meestal zo'n 20 bezoekers. 'Nu zijn er veel meer, vaak wel 40 mensen. Ik ben echt trots op de groei en onze samenwerking. We zijn goed op elkaar ingespeeld. We trekken mensen hun huis en hun dagelijkse sleur uit en brengen ze samen. Er ontstaan goede gesprekken en vriendschappen. Niet iedereen die komt is eenzaam hoor, maar hier heb je wel contacten. Ik zie mensen opbloeien. Eén dame was in het begin heel verlegen, maar stond bij een zangles voluit te zingen. We leren elkaar steeds beter kennen.'

Kunstgenoten in Beweging blijft niet altijd binnen. 'We organiseren ook activiteiten buiten de muren van Wherelant. We bezoeken musea, een bioscoop of gaan bij een bedrijf op bezoek. Fietsen hebben we ook al eens gedaan. Zelf doe ik aan bijna alles mee, maar dat hoeft niet. Voor 5 euro per keer kun je je aanmelden voor een activiteit. We vinden het belangrijk dat iedereen mee kan doen.'

“Er ontstaan goede gesprekken en vriendschappen”

Roan Dreyer

Of hij later kunstenaar wil worden, weet Roan Dreyer van elf nog niet. Creatief is hij wel. Al vanaf zijn zevende komt hij naar de KinderKunstAcademie. Roan: 'Ik houd van sporten, zoals freerunnen. Maar ik kom hier ook graag en heb hier vrienden. Op school zijn we ook wel creatief bezig, maar dat is eigenlijk alleen maar tekenen en schilderen. Hier doen we allemaal verschillende dingen.'

Vandaag maakt de groep een vorm van ijzerdraad. 'Ik maak een konijn. Eigenlijk maak ik altijd konijnen, daar houd ik van,' vertelt Roan. De vorm van het konijn is goed te herkennen, een hoofd en twee lange oren. Op tafel liggen al stukken stof en bolletjes wol om het kunstwerk nog mooier te maken. Ineens vouwt hij al het ijzerdraad weer in elkaar. Hij zag hoe een andere jongen een andere aanpak heeft. 'Hij maakte eerst een bolletje en dat wil ik ook proberen. Misschien kan ik er dan een echt konijn van maken.' Terwijl Roan zijn bolletje maakt, kletst hij gezellig met zijn vrienden.

'Met speksteen werken vond ik het leukste. Eerst heb je een stuk steen en daarna wordt het wat. De juf legt altijd uit hoe je dingen moet doen en laat plaatjes zien van echte kunstwerken. We hebben allemaal een schrift waarin we plaatjes plakken en dingen in opschrijven over kunst. Speksteen moet je rustig hakken en vijlen. Anders kan de steen breken of heb je ineens teveel steen weggevijsd. En je moet ook nog opletten dat je geen speksteenstof in je ogen krijgt. Je mag meestal zelf kiezen wat voor vorm je maakt met je kunstwerk. Dat vind ik heel leuk.' Wat Roan maakte van speksteen, kan iedereen wel raden.

Verwondering

“Eerst heb je een stuk steen en daarna wordt het wat”

“Ik help ze hun creatieve brein aan te zetten”

Elise Laan

Als jonge ondernemer beweegt Elise Laan zich in de wereld van Creative Design. Ze ontwerpt onder meer websites, illustraties, prints voor textiel en logo's. Zo ontwierp ze voor Cultuurhuis Wherelant het logo voor Wherelant NEXT, het kunstatelier voor jongeren van 12 tot 18 jaar. Vanaf januari 2023 deelt ze haar kennis, ervaring en creativiteit met kinderen. 'Eens per week geef ik digitaal tekenen aan basisschoolkinderen op één van de naschoolse Wherelant-ateliers. Ontzettend leuk! Kinderen zijn spontaan en eerlijk. Ze zeggen het gewoon als ze iets stom vinden en ook wat ze mooi

vinden. Soms lijkt het in de klas wel een kippenhok, maar ik geniet van het enthousiasme.'

Via Cultuurhuis Wherelant deed Elise mee aan de training 'Teach like a Champion'. 'Dit was een cursus over lesgeven voor kunstvakdocenten. Het was goed om te leren hoe het op basisscholen gaat, dat er basisregels zijn op een school en zelfs ook per klas. In de naschoolse ateliers komen kinderen uit verschillende klassen samen en moet je zelf afspraken met ze maken, over wanneer je vragen kunt stellen bijvoorbeeld. Een naschools atelier is wel iets anders dan een gewone klas, bij mij is het meer vrij. Ik geef instructies zoals hoe je

diepte kunt tekenen met een balpen of hoe je met een kwast op de iPad kunt werken. Daarna gaan de kinderen zelf creatief aan de slag. Dat is ook wel eens spannend voor ze. Je ziet verschillen tussen de kinderen, de één maakt voorbeelden na en anderen bedenken zelf nieuwe dingen. Die ruimte is er. Ik help ze hun creatieve brein aan te zetten.' Tijdens de training leerde Elise andere kunstvakdocenten kennen. 'Het is superleuk om ervaringen met elkaar uit te wisselen. We hebben nu zelfs een app-groep waarin we elkaar vragen stellen en elkaar tips geven. Daar leer ik veel van.'

Resultaat-gericht

met professionals zoals Joan Nederlof en Dick van den Toorn. 'Ik vond alles spannend in het begin, maar ben nu minder onzeker. Hoe meer je doet, hoe meer je durft. Ik durfde zelfs auditie te doen voor een figurantenrol in *Oogappels!* Ik heb daar zelf alles voor geregeld. In seizoen 6 ben ik te zien.' Sonja lacht en reageert: 'Je hebt ook echt een hoger niveau bereikt.' Sonja zou graag kinderentertainment gaan doen. 'Ik maak al vaak kinderen aan het lachen bij Brownies&Downies, waar ik werk. Dan gebruik ik wat ik bij Flexibel heb geleerd, zoals bij stand-up.'

Sonja de Nie en Jelger Knol

Bij Flexibel de Theaterschool wordt hard gewerkt door de studenten. Ze volgen hier een serieuze theateropleiding. Sonja de Nie en Jelger Knol startten in oktober 2022 met de opleiding. Jelger: 'We zijn hier elke maandag en woensdag en hebben verschillende lessen van verschillende docenten. We leren dansen, acteren, improviseren, souffleren en zingen. Daarnaast is er ook tijd voor ontspanning, we doen zelfs yoga. En we krijgen coaching. Ik zeg het nu als ik even rust nodig heb, dat heb ik hier geleerd.' 'Bij zang heb ik krachtiger leren

zingen,' vertelt Sonja. 'En ik heb beter leren acteren door veel te oefenen. Ik leer steeds kleine stukjes en op gegeven moment lukt alles.'

Jelger vindt het ook leuk om achter de schermen te kijken in het theater, van belichting tot kaartverkoop.

In 2023 werkte Flexibel de Theaterschool samen met theatergezelschap mugmetdegoudentand aan het theaterstuk *Faam*. Het stuk ging in première in Theater Bellevue in Amsterdam en stond ook in Theater De Purmaryn. Jelger vertelt stralend dat ze werkten

“Hoe meer je doet, hoe meer je durft”

Creatief

Kim van de Veerdonk

Met haar achtergrond in mode en in grafische technieken is Kim van de Veerdonk breed inzetbaar bij Cultuurhuis Wherelant: zeefdruk, naaien, tekenen, schilderen, lino-snede, Japanse inpaktechnieken. Ze geeft cursussen en losse workshops aan volwassenen en kinderen. 'Creatief zijn is echt een proces. Snel naar een product toewerken, zoals veel mensen willen, levert niet altijd het gewenste resultaat op. Zeker als je veel stappen en geduld nodig hebt zoals bij zeefdrukken, kan er wel eens wat misgaan. Dat is niet erg, uit fouten kunnen mooie dingen voortkomen,' vertelt Kim. 'Kinderen zijn onbevanger dan volwassenen en laten zich verrassen door wat hun aangeboden wordt. Soms zijn ze helemaal enthousiast over dikke kwasten! Het is heerlijk als deelnemers – zowel jong als volwassen – tijdens de lessen in hun eigen creatiebubbel terecht komen. Een bubbel waarin je je veilig voelt en vrij bent om te creëren, hier is ruimte voor je eigen verhalen. Ook kinderen die buiten de lijntjes leren, kunnen zich creatief ontwikkelen in die bubbel. Dat is wat ik als docent wil bieden.' De lessen lopen soms anders dan verwacht. Kim lacht. 'Soms zet ik tafels neer om aan te schilderen en gaan kinderen toch liever op de grond werken. Heel creatief en vol zelfvertrouwen!' In 2023 werkte Kim ook met vluchtelingen via een samenwerking tussen Cultuurhuis Wherelant en CNO de Baansteer.

'Dat vond ik best spannend. Hoe zou dat gaan met de taal? Met de cultuurverschillen? Door samen creatief te zijn, was het gemakkelijk de verbinding aan te gaan. Er was direct vertrouwen. De deelnemers die ik ontmoette konden al zoveel. Goed kijken, ambachtelijk werken en creatief zijn leken voor hen vanzelfsprekend. Ik heb er veel van geleerd.'

“Het is heerlijk als deelnemers in hun eigen creatiebubbel terecht komen”

“De aandacht voor elkaar doet zowel de kwetsbare ouderen als de mantelzorgers goed”

Sonja Elfering

Sinds ruim een jaar zijn Sonja Elferink en haar vader te vinden bij Atelier voor Twee. Eerder kwam ze met haar moeder, die inmiddels overleden is. ‘Via de casemanager van mijn moeder zijn we hier terecht gekomen,’ vertelt Sonja. ‘Samen op vaste dagen iets leuks doen, is gewoon fijn en kan ik goed in mijn drukke leven passen. Door samen deel uit te maken van een groep kreeg ik een betere band met mijn moeder. De gesprekken met andere mensen leverden voor ons gesprekstof op, dat ervaar ik met mijn vader ook weer. Alledaagse dingen en herinneringen aan

vroeger nodigen uit om verder te praten. Met de andere deelnemers en vrijwilligers bouw je echt een band op. Na het overlijden van mijn moeder ben alleen naar het atelier geweest en heb ik veel steun ervaren. We hebben zelfs een app-groep, waarin we ons creatieve werk én lief en leed delen. De aandacht voor elkaar doet zowel de kwetsbare ouderen als de mantelzorgers goed.’ De moeder van Sonja was wel al creatief, zij maakte kaartjes. Voor haar vader was het wel een uitdaging. Alhoewel hij zelf graag met Sonja naar het Atelier

wilde, vond hij de eerste twee keer echt wel wennen. Sonja: ‘Inmiddels heeft hij zijn draai gevonden en mist hij het als hij niet kan gaan. Dat we elke week weer wat anders doen, maakt het afwisselend. We schilderen, boetseren, tekenen, doen iets met bloemen en meer. Soms wordt er in alle stilte gewerkt en soms komt iedereen los en zingen we zelfs liedjes. We hebben veel pret. Er zijn geen oordelen waardoor iedereen zichzelf kan zijn. Wat vrijwilliger Fernanda altijd zegt, spreekt mij aan: “We vieren het leven!”’

Plezier

Najat Elhallaoui

De Crisisnoodopvang Baanstee (CNO Baanstee) verzorgde van oktober 2022 tot juli 2023 de noodopvang van 450 asielzoekers, die in afwachting van een procedure waren. Najat Elhallaoui werkte als programmabegeleider aan het onderwijsprogramma voor basisschoolkinderen.

‘Wat een dynamiek,’ vertelt Najat. ‘We moesten echt alles van de grond opbouwen. Er was een grote tent waar mensen sliepen en nog tenten als huiskamer, activiteitenruimte en sportruimte. In het begin kregen de kinderen les in de tent, later gingen ze met een bus naar een school in Volendam.’

De locatiemanager van CNO Baanstee legde het eerste contact voor samenwerking met Cultuurhuis Wherelant. Najat maakte de afspraken met Wherelant over de activiteiten voor de kinderen. ‘In de ochtend

“Zo trots dat we dit samen konden realiseren”

kregen de kinderen reguliere lessen en ’s middags wilden we de kinderen wat creatiefs aanbieden. Cultuurhuis Wherelant zocht kunstvakdocenten en maakte het rooster. Ik droeg zorg voor de ruimte, de kasten, de tafels, maar ook voor kleinere dingen zoals kinderschorten.

De betrokkenheid van de kunstvakdocenten was heel bijzonder, de lessen waren een uitdaging. Zo’n 75% van de kinderen was niet eerder naar school geweest en geen van de kinderen sprak Nederlands. Les krijgen in een tent vlak naast je bed, je ouders, je thuis was voor kinderen soms moeilijk. Hoe kun je je dan concentreren? Eenmaal in een schoolgebouw ging dat beter. De kunstvakdocenten

waren heel open over problemen in de klas. Dat was fijn, want dan konden we op zoek naar oplossingen. De twee vaste vrijwillige klasbegeleiders zijn een voorbeeld. Zij waren voor de kinderen bekende gezichten, en spraken vaak hun taal. Dat bracht rust.’

Najat kijkt met veel plezier terug op het werk bij CNO Baanstee én de samenwerking met Wherelant. ‘Om deze opvang te realiseren en het onderwijs te organiseren moest ik wel creatief denken, waardoor ik me erg thuis voelde bij al die positieve, creatieve mensen. Voor de meeste mensen van Cultuurhuis Wherelant was dit de eerste keer dat ze met deze doelgroep werkten. Ik ben echt onder de indruk van het meedenken en de flexibiliteit. Cultuurhuis Wherelant bracht vreugde! Zoveel, dat kinderen en ook volwassenen na schooltijd en in de weekenden behoefte kregen aan kunstactiviteiten. Zo trots dat we dit samen konden realiseren.’

**Samen-
werking**

107953
contacturen

een **8,2**
van docen-
ten voor
Cultuurhuis
Wherelant als
opdrachtgever

31
vrijwilligers

**ontel-
bare**
kunstwerken,
toneelstuk-
ken, dansen,
gedichten en
films

2
uitverkochte
theatervoor-
stellingen
FAAM

60
pakken
koekjes

40
jaar
Cultuurhuis
Wherelant

333 m²
oranje muur

bergen
creativiteit

20
groene
fietsen-
stallingen

4
liter lijm

308
'ik kan
het nog'
momenten

100
vakdocenten

4
maanden,
7
dagen per
week,

2
creatieve
workshops
per dag

Algemeen

8,2	eindcijfer voor Cultuurhuis Wherelant in docententevredensheidsonderzoek
2	open dagen
333 m ²	oranje muur
31	vrijwilligers
100	vakdocenten
12	stafmedewerkers

Onderwijs

31	scholen (24 primair onderwijs, 7 voortgezet onderwijs)
4320	deelnemers (leerlingen)
922	lesdagen
1913	lessen
52755	contactmomenten
>750	Wherelant-certificaten uitgedeeld
40	presentaties en exposities voor ouders/verzorgers
20	ontwerpen van leerlingen van het Technasium, voor een groene fietsenstalling

Speciale groepen

Flexibel de Theaterschool

11	studenten met een verstandelijke beperking
90	lesdagen, 180 lessen
16	gastdocenten
2	uitverkochte voorstellingen
650	toeschouwers Faam in Theater De Purmaryn
300	toeschouwers Faam in Theater Bellevue

Flexibel op zondag

26	deelnemers
24	lessen
48	lesuren
1248	contacturen
110	toeschouwers kerstshow in de theaterzaal van Hotel De Rijper Eilanden

KunstWerkt!

Coachingsatelier	40 lessen, 8 deelnemers, 800 contacturen
Inloopatelier	40 lessen, 10 deelnemers, 1000 contacturen

Vrije tijd verstandelijk beperkten

24	cursisten fotografie
15	cursisten beelden maken
5	cursussen
2340	contacturen

Vrije tijd

3090	creatieve handen (= 1545 cursisten)
30335	contacturen
155	cursussen en workshops
111	kinderen t/m 12 jaar
1918	contacturen

Projecten

Jubileum

40	jaar creatieve lessen
750	minicadeautjes
6	workshops om samen cadeautjes te maken
178	jubileumvlaggetjes
51	deelnemers jubileumexpositie Beeldenstorm
3	op school gemaakte rariteitenkabinetten

Kunstgenoten in Beweging

34	activiteiten
186	deelnemers
3400	contacturen
8	programmacommissieleden
60	pakken koekjes
11	samenwerkingen met Purmerendse organisaties
ontelbare momenten van verbinding	

Pret in Purmerend

80	kinderen die anders niet op vakantie gaan
6	gratis tenten voor het thema 'Op de camping'
32	medewerkers en vrijwilligers
1	gigantische opblaasbare waterglijbaan
250	pannenkoeken gebakken door de Rotary
heel veel sport, spel en creatieve activiteiten	

PurVak

5	schoolvakanties met in 3 dagen meer dan 10 workshops
1186	deelnemende kinderen
45	toneelstukken en films
4	liter lijm
500	gram glitters
25	kilo papier en karton
187	blijde (groot)ouders/verzorgers
1001	momenten van trots

Atelier voor Twee

34	kwetsbare senioren en hun mantelzorgers
4250	contacturen
4	docenten
6	vrijwilligers
52	weken per jaar diverse creatieve opdrachten
308	momenten van 'ik kan het nog'
34	keer taart om verjaardagen te vieren

Dans Actief

4	cursussen
27	dansers met dementie of parkinson
529	contacturen

Opvang vluchtelingen CNO Baansteer

50	kinderen
400	volwassenen
9	docenten die een uitdaging niet uit de weg gaan
4	maanden lang 7 dagen per week 2 creatieve workshops op locatie
4	maanden lang 3 dagen per week begeleiding van leerlingen op de Petruschool in Volendam
25	kinderen van 5 t/m 11 jaar die taal en creativiteit combineren

Samenwerkingspartners 2023

Fondsen

NSGK (Nederlandse Stichting voor het Gehandicapte Kind)

Fonds voor Cultuurparticipatie

Prins Bernhard Cultuurfonds

Oranjefonds

Fonds Sluyterman van Loo

RCOAK

Rabobank Waterland en Omstreken

Fundatie Van den Santheuvel, Sobbe

Dr. C.J. Vaillantfonds

Pasman Stichting Brauw van Lynden Fonds

M.O.Z.W

Dioraphte

Melani Fonds

Mundo Crastino Meliori

Landelijk en provinciaal netwerk

Cultuurconnectie

Artiance

Hogeschool voor de Kunsten Amsterdam

ArtEZ University of the Arts Arnhem

Cultuurnetwerk Nederland

OCK

LKCA (Cultuureducatie en Amateurkunst)

Plein C

Provincie Noord-Holland

VluchtelingenWerk Nederland

Alzheimer Nederland

Stichting Special Arts

Lokaal netwerk

Gemeente Purmerend

Amateurverenigingen Purmerend e.o.

Sociale wijkteams Purmerend

Woningcorporatie Intermaris

Woningcorporatie Wooncompagnie

Spurd

Clup Welzijn

H20

SKOP

Humanitas Zaanstreek Waterland

Algemeen Opvangcentrum Purmerend

PRO Purmerendse Regionale Ondernemers

Rotary Purmerland - Polderland

BO (Beemster Ondernemers)

ZO (Zeevang Ondernemers)

Waterlandse Uitdaging

Hegron

Rodi media

Accountantskantoor Hilgers BV

Bakkerij Harry de Groot

SVP stadsverwarming Purmerend

Technoberg

De Haan facilitaire dienstengroep

Buddy Casting

Onderwijs

Scholen voor Primair Onderwijs

Schoolbesturen OPSPoor en CPOW

Scholen voor Speciaal Primair en Speciaal Voortgezet Onderwijs

Purmerendse Scholen Groep (PSG)

Fontys Hogeschool Tilburg

Artez Arnhem

Breitner Academie

ROC Horizon College Purmerend

Regio College

KITE educatie

TwaanLab

OntdekLAB Bibliotheek Waterland

Techniekloods SG Gerrit Rietveld

Zorginstellingen

Voorzet Begeleiding bv

Cordaan

Parnassia/REAKT

Dr. M.J. Prinsenstichting

MEE Amstel en Zaan

Odion

Zorgcirkel

Spirit

WelzijnWonenPlus

Evean

Breidablick

Waterlandswelzijn

Leviaan

Stichting Enzo

Edulife

Alzheimercafé Purmerend

Parkinson Café Purmerend (Waterland)

Culturele instellingen

Openbare Bibliotheek Purmerend

Muziekschool Waterland

NKT Theaterschool

Purmerends Museum

Theater de Verbeelding

Theater de Purmaryn

Poppodium P3

Muziekschool van Ingen

Filmhuis Purmerend

mugmetdegoudentand

Theater Bellevue

Reuring Festival

Lemming Films

Dutch Music Academy

Inkomsten		€
Gemeentelijke subsidie		785.855
Cursussen		199.578
Onderwijs		328.536
Speciale doelgroepen		155.232
Projecten		116.062
Verhuur		8.039
Overig		12.969
Totaal		1.606.271
Uitgaven		€
Personeelskosten		647.424
Directe kosten		642.951
Afschrijvingen		11.087
Verkoopkosten		25.011
Huisvestingskosten		165.803
Algemene kosten		102.167
Totaal		1.594.443
Bedrijfsresultaat		11.828
Financieel resultaat		2.563
Netto resultaat		14.391

Colofon

Concept en redactie: Jessica Tepe

Interviews: Ellis van Atten

Vormgeving: Awolffmade

Met dank aan de geïnterviewden en
collega's bij Cultuurhuis Wherelant